

at have taget Borgerskab, blev indstævnedes (Hübertz: Aktstykker vedk. Aarhus, II, 230), og 1690 fandtes der i Tønder over 100, der aflagde Borgered, fordi det var lykkedes de yngre Borgere i mange Aar at undgaa det (Andresen: Bürger- und Einwohnerbuch der Stadt Tondern, 37). Adskillige har kunnet drive et Erhverv og være bortflyttede eller døde, inden en Razzia fandt Sted. Disse to Eksempler viser yderligere, at Aaret for Borgerskabet ikke er identisk med det Aar, hvori den paagældende begyndte sit Erhverv.

Amtsforvalter Swanes Arbejde er et værdifuldt Materiale til Jyllands Historie, og det maa haabes, at han faar Lejlighed til at videreføre det.

H. S.

C. Klitgaard: Vester Brønderslev Sogns og Brønderslev Købstads Historie.

Vendsyssels Historiker har i sin Skildring af Brønderslevs Udvikling været udsat for den Vanskelighed, at Bysamfundet er saa ungt, at det endnu ikke har faaet nogen Historie. Først 1921 fik Kommunen Købstadrettighed. Hovedinteressen knytter sig derfor til Fortællingen om det gamle Sogn. Det har paa de fleste Omraader ikke adskilt sig fra andre i Vendsyssel, men har dog paa et enkelt Punkt haft en særlig Stilling ved at være Hjemstedet for Tilvirkningen af en Art sorte Potter. Herom giver Bogen god Underretning, ligesom det øvrige traditionsbestemte Bondeliv omtales udførligt. Bysamfundets Vækst i forrige Aarhundrede som Følge af de forbedrede Samfærdselsmidler og det økonomiske Opsving er en Skildring paa første Haand, og Bogen giver i Reproduktioner af gamle Træsnit fra Illustreret Tidende gode Billeder af Vendsyssels Kultur i 1860'erne.

Som alle Bøger fra Postmester Klitgaard er ogsaa denne meget detailrig. Den vil være nødvendig ved ethvert indgaende Studium af Vendsyssels Historie.

H. S.

Aage Brask: Kjellerup.

De forholdsvis sjældne Monografier over vore Herregaarde er blevet forøget med en Skildring af Kjellerup